

Przedmiotowy system oceniania dla przedmiotu historia w Szkole Podstawowej im. H. Sienkiewicza w Niedoradzu

I. ZASADY OGÓLNE

1. Przedmiotowy System Oceniania (dalej jako PSO) z historii jest dokumentem podrzędnym wobec:

- rozporządzenia MEN w sprawie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania ucznia oraz
- Statutu Szkoły i Wewnętrzznego Systemu Oceniania (dalej jako WSO).

2. Nauczanie historii w SP im. H. Sienkiewicza w Niedoradzu odbywa się na podstawie odpowiedniej podstawy programowej oraz programu nauczania dopuszczonego do użytku szkolnego przez Dyrektora Szkoły.

3. Wobec uczniów z opiniami i orzeczeniami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oraz innych stosownych instytucji nauczyciel dostosowuje formy pracy i wymagania wg wskazań odnośnej dokumentacji, dostarczonej do szkoły przez rodziców tych uczniów.

4. Na początku roku szkolnego uczniowie oraz ich rodzice zostają poinformowani o zakresie wymagań z historii na poszczególne oceny szkolne oraz o sposobie i zasadach oceniania na zajęciach tego przedmiotu.

5. PSO z historii jest udostępnione uczniom i rodzicom na stronie internetowej szkoły.

6. Wszelkie wątpliwości związane z przestrzeganiem PSO czy oceniania należy wyjaśniać z zachowaniem drogi służbowej: nauczyciel przedmiotu – wychowawca – pedagog szkolny – dyrektor.

II. ORGANIZACJA OCENIANIA POSTĘPÓW UCZNIŃ

7. Zakres prac klasowych/ sprawdzianów/ testów z działów programowych oraz ich dokładny termin zostaje podany uczniom przez nauczyciela z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem. Przed pracą klasową nauczyciel podaje wymagania na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym oraz przeprowadza lekcję powtórzeniową.

8. Prace klasowe/ sprawdziany/ testy są obowiązkowe. Jeśli uczeń z przyczyn od siebie niezależnych nie może ich napisać w wyznaczonym terminie, ma obowiązek poprosić nauczyciela o wyznaczenie mu innego terminu. Nowy termin musi być ustalony w zgodzie z zapisami WSO.

9. Kartkówki oraz odpytywanie uczniów obejmujące bieżący materiał lekcyjny (trzy ostatnie tematy) mogą być przeprowadzane bez wcześniejszej zapowiedzi.

10. Odmowa przez ucznia napisania pracy klasowej/ sprawdzianu/ testu, kartkówki lub przystąpienia do odpowiedzi ustnej jest równoznaczna z otrzymaniem przez niego oceny niedostatecznej z odpowiedniej formy sprawdzania wiedzy.

11. Art. 10 nie obowiązuje w przypadku, gdy uczeń przeżywa trudności osobiste związane z wypadkami losowymi lub gdy znajduje się właśnie w okresie przewidzianym przez WSO dla nadrobienia zaległości po nieobecności w szkole.

12. Nauczyciel jest zobowiązany ocenić, udostępnić uczniom do wglądu oraz krótko omówić prace klasowe/sprawdziany/testy i pozostałe pisemne prace kontrolne w ciągu dwóch tygodni (14 dni roboczych) od momentu ich przeprowadzenia.

13. Ponieważ prace klasowe, sprawdziany i kartkówki stanowią część dokumentacji szkolnej, nie przewiduje się oddawania uczniom prac pisemnych do domu. Rodzice (prawni opiekunowie) sprawdzone i ocenione prace pisemne mogą otrzymać do wglądu podczas konsultacji i zebrań rodzicielskich.

14. Każdy uczeń ma prawo do *jednorazowej* poprawy:

- 1) pracy klasowej/sprawdzianu/testu, z którego *pierwotnie* otrzymał ocenę: niedostateczną, dopuszczającą lub dostateczną.
- 2) kartkówki, z której *pierwotnie* otrzymał ocenę niedostateczną.

15. Do poprawy form wymienionych w art. 14 uczeń przystępuje:

- w okresie *do dwóch tygodni* od momentu oddania pracy przez nauczyciela,
- na *własną prośbę* lub za sugestią nauczyciela,
- w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.

16. Po upływie wspomnianego w art. 15 okresu dwóch tygodni ocenę ustaloną dla ucznia za pracę klasową/sprawdzian/test lub kartkówkę uznaje się za *ostateczną* i *nie podlegającą* dalszej poprawie.

17. Ustaloną ocenę z poprawy pracy klasowej/sprawdzianu/testu i kartkówki wpisuje

się do dziennika z wagą o jeden mniejszą niż waga pierwotnie uzyskanej oceny.

18. Uczniowi, który ustalił z nauczycielem termin napisania pracy klasowej/ sprawdzianu/ testu niepisanego w terminie pierwotnym lub termin poprawy, a nie pojawił się w umówionym terminie, zapisuje się w dzienniku - w miejscu dla oceny poprawionej - odpowiednią adnotację. Adnotacja ta pełni rolę informacyjną na temat stosunku ucznia do przedmiotu i obowiązków szkolnych i wiąże się z naliczeniem uczniowi „-2” punktów z zachowania, za niewywiązanie się z podjętych zobowiązań. Adnotacje tego rodzaju mogą zaważyć na niekorzyść ucznia przy ustalaniu oceny śródrocznej i końcoworocznej.

19. Nauczyciel na bieżąco określa zakres oraz terminy wykonania prac domowych lub innych form pozalekcyjnych zadań dla ucznia.

20. Nauczyciel ma prawo sprawdzić stopień samodzielności wykonania przez ucznia zadania zleconego do wykonania w domu. W przypadku, gdy praca ucznia okaże się niesamodzielną, uznaje się, że zadanie domowe nie zostało wykonane.

21. Nie ma możliwości poprawiania ocen z odpowiedzi ustnej, pracy projektowej, pracy indywidualnej i grupowej oraz pozostałych uzgodnionych w ciągu roku form oceniania osiągnięć uczniów.

22. Ponieważ nauczanie historii ma charakter ciągły, ucznia obowiązuje materiał zrealizowany w bieżącym roku szkolnym oraz materiał z klas programowo niższych. W sytuacji, gdy nauczyciel uzna, że należy powiązać bieżący materiał z materiałem realizowanym w ubiegłych latach, poinformuje uczniów z co

najmniej dwudniowym wyprzedzeniem o zakresie materiału z klas programowo niższych, jaki powinni sobie oni powtórzyć.

II. ZASADY OCENIANIA

23. Zgodnie z Rozporządzeniem MEN w sprawie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania przyjmuje się skalę ocen 1 – 6.

24. Prace pisemne oraz odpowiedzi ustne – o ile nie ustalono inaczej - sprawdzane są według skali punktowej, a punkty są przeliczane na oceny zgodnie z poniższą skalą procentową :

- 0 – 34% - niedostateczny
- 35 – 50% - dopuszczający
- 50% +1pkt. – 74% - dostateczny
- 75 – 89% - dobry
- 90 – 99% - bardzo dobry
- 100% - celujący

25. Nie przewiduje się tzw. „nieprzygotowania”. Brak przygotowania ucznia do zajęć usprawiedliwiają jedynie sytuacje przewidziane w WSO.

26. Na ocenę śródroczną i końcoworoczną składają się – podane tu wraz z ustaloną wagą oceny za:

a) prace klasowe/sprawdziany/testy; b) wyniki diagnoz przedmiotowych;	waga 6
c) kartkówki; d) odpowiedzi ustne; e) pracę projektową; f) referaty; g) teczkę portfolio	waga 3
h) aktywność - z zastrzeżeniem art. 28; i) pracę grupową na lekcji; j) zeszyt przedmiotowy lub zeszyt ćwiczeń; k) pracę samodzielną;	waga 1

l) notatki; m) pomoc innym w nauce.	
--	--

27. Dopuszcza się możliwość ustalania z zespołem uczniowskim form sprawdzania wiedzy innych niż te wymienione w art. 26 oraz ustalania dla nich wag - na zasadzie umowy nauczyciel-ucznio wie.

28. Za *znaczny* aktywność na lekcji uczeń może otrzymać plus. Trzy plusy dają ocenę bardzo dobrą z aktywności. Oceny z aktywności mogą ważyć na korzyść ucznia przy ustalaniu oceny śródrocznej i końcoworoczn ej.

29. Za nieodrobione zadanie domowe uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, tylko w przypadku, gdy nauczyciel sprawdza zadanie całej klasie. W innym przypadku nauczyciel traktuje nieodrobienie zadania jako problem wychowawczy i nalicza uczniowi odpowiednie punkty karne z zachowania.

30. Oceny: śródroczna i końcoworoczn a ustalone są na zasadach opisanych w WSO - z zastosowaniem skali wartości wag dla poszczególnych ocen.

31. O przewidywanych ocenach śródrocznych i rocznych uczniowie i ich rodzice zostają poinformowani w sposób i terminie wynikającym z przepisów prawa i § 30 oraz § 31 WSO. Uczeń ma prawo uzyskać wyższą niż przewidywana ocenę klasyfikacyjną na zasadach i warunkach przewidzianych w § 32 WSO.

32. Sukcesy osiągnięte przez ucznia w konkursach przedmiotowych i pokrewnych na poziomie powiatowym i wyższym można potraktować jako wskazanie do podwyższenia oceny z przedmiotu.

33. Jeżeli w danym roku szkolnym w ofercie szkoły ujęte są zajęcia pozalekcyjne z historii, udział ucznia w takich zajęciach można potraktować jako wskazanie do podwyższenia oceny z przedmiotu, o ile tylko:

a) frekwencja ucznia na tych zajęciach wynosi co najmniej 85%

oraz

b) aktywność i zaangażowanie ucznia pozwalają stwierdzić u niego widoczny postęp w nauce.

34. Zgodnie z Rozporządzeniem MEN w sprawie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania

uczeń może być nieklasyfikowany z powodu nieobecności na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania, bądź gdy nie uzyskał minimum trzech ocen z historii, w tym jednej oceny z odpowiedzi ustnej i dwóch ocen z prac pisemnych.

35. Wszystkie oceny uczniów są rejestrowane i motywowane na prośbę ucznia, jego rodzica lub opiekuna prawnego.

Kryteria wymagań ogólnych na poszczególne oceny z historii w klasach IV–VIII

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- posiada kompetencje określone na oceny dopuszczającą, dostateczną, dobrą i bardzo dobrą,
- opanował w pełnym stopniu wiadomości i umiejętności ujęte w podstawie programowej, poszerza swoją wiedzę o wiadomości wykraczające poza podstawę programową, prezentuje dodatkową wiedzę w toku zajęć lekcyjnych,
- selekcjonuje i hierarchizuje zdobyte wiadomości,
- formułuje przemyślane i oryginalne wnioski,
- samodzielnie wykonuje zadania o wysokim stopniu trudności, nie popełniając żadnych błędów merytorycznych,
- wnosi twórczy wkład do pracy lekcyjnej, proponuje oryginalne rozwiązania,
- wykorzystuje wiedzę w nowych sytuacjach poznawczych, potrafi samodzielnie formułować pytania i rozwiązywać problemy,
- rozwija zainteresowania historyczne, udzielając się w kole historycznym, wykazuje inicjatywę i pomysłowość,
- ma krytyczne podejście do zagadnień poruszanych na lekcji,
- potrafi dyskutować, używa odpowiedniej argumentacji,
- współpracuje z nauczycielem w przygotowaniu niektórych zajęć,
- planuje i organizuje swoją pracę oraz pracę grupy zadaniowej,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych posługuje się nienaganną polszczyzną,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- posiada kompetencje określone na oceny dopuszczającą, dostateczną i dobrą,
- opanował w niemal pełnym stopniu wiadomości i umiejętności ujęte w podstawie programowej,
- swobodnie wypowiada się na temat przyczyn, przebiegu i skutków wydarzeń oraz zjawisk historycznych i społecznych,
- samodzielnie wyciąga złożone wnioski,
- ocenia dokonania postaci historycznych,
- integruje wiedzę z różnych przedmiotów i źródeł różnego typu, wyraża ją w wypowiedziach ustnych i pisemnych, posługuje się poprawnym językiem,
- samodzielnie analizuje i interpretuje teksty źródłowe,
- dostrzega ciągłość i zmienność w różnych formach życia politycznego i społecznego (państwo, przemiany w strukturze społecznej, gospodarce itp.),
- samodzielnie rozwiązuje wszystkie problemy teoretyczne i praktyczne z zakresu historii,
- aktywnie działa w zespole, wspiera innych, wpływa na efektywność pracy pozostałych członków grupy,
- uczestniczy w realizacji zadań dodatkowych,
- odnosi pewne sukcesy w konkursach przedmiotowych.

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- posiada kompetencje określone na oceny dopuszczającą i dostateczną,
- opanował w niepełnym stopniu wiadomości i umiejętności ujęte w podstawie programowej,
- prawidłowo posługuje się terminologią historyczną,

- porównuje wydarzenia z przeszłości, dostrzega złożoność związków przyczynowo-skutkowych między wydarzeniami,
- samodzielnie wyciąga ogólne wnioski,
- charakteryzuje dokonania ważnych postaci historycznych,
- samodzielnie gromadzi, porządkuje i wykorzystuje informacje z różnych źródeł,
- analizuje i interpretuje teksty źródłowe z niewielką pomocą nauczyciela,
- wykonuje wszystkie rodzaje ćwiczeń związane z orientacją w czasie,
- dobrze posługuje się mapą historyczną i planem, poprawnie odczytuje zawarte w nich informacje,
- umie krótko scharakteryzować poznane epoki,
- wskazuje elementy tradycji wszystkich epok w życiu współczesnym,
- zna różne systemy organizacji społeczeństw i państw,
- rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem informacji z różnych źródeł, inspirowany przez nauczyciela potrafi rozwiązać trudniejsze zadania,
- swobodnie wypowiada się na wybrane tematy,
- formułuje i uzasadnia własne poglądy i opinie,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- systematycznie przygotowuje się do zajęć i odrabia prace domowe.

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- posiada kompetencje określone na ocenę dopuszczającą,
- opanował minimum wiadomości i umiejętności przewidzianych w podstawie programowej,
- z niewielkimi trudnościami posługuje się terminologią poznaną na lekcjach,
- dostrzega podstawowe związki przyczynowo-skutkowe pomiędzy faktami historycznymi,
- wyciąga proste wnioski z otrzymanych informacji,
- dostrzega rolę głównych postaci historycznych w ważnych wydarzeniach,
- rozróżnia podstawowe typy źródeł informacji historycznej,
- pod kierunkiem nauczyciela gromadzi, porządkuje i wykorzystuje informacje z różnych źródeł,
- podejmuje próby analizy i interpretacji tekstu źródłowego,
- z niewielką pomocą nauczyciela umiejscawia wydarzenia w czasie,
- szereguje poznane wydarzenia w czasie,
- z niewielką pomocą nauczyciela umiejscawia wydarzenia w przestrzeni (mapa),
- podaje podstawowe cechy odróżniające epoki: starożytną, średniowieczną i nowożytną,
- wskazuje główne elementy tradycji starożytnej w życiu współczesnym,
- samodzielnie pracuje z podręcznikiem,
- wykonuje proste zadania pisemne, poprawia popełnione błędy merytoryczne,
- formułuje krótkie i proste wypowiedzi na zadany temat,
- formułuje ogólne opinie,
- wykazuje niewielką aktywność na lekcjach, ale współpracuje z grupą podczas realizacji zadań,
- posługuje się mediami elektronicznymi.

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował treści konieczne, ale jego wiedza jest fragmentaryczna, ma braki w podstawowych wiadomościach i umiejętnościach, lecz z pomocą nauczyciela potrafi je w dłuższym czasie nadrobić,
- przy pomocy nauczyciela wyjaśnia znaczenie podstawowych pojęć z zakresu historii,
- zna główne postacie historyczne,

- zna prosty podział źródeł historycznych,
- rozumie prosty tekst źródłowy,
- ma ogólną orientację w posługiwaniu się osią czasu, przyporządkowuje datę wiekowi,
- zna daty roczne przełomowych wydarzeń,
- odczytuje podstawowe dane kartograficzne, wskazuje na mapie wybrane państwa i regiony,
- umie nazwać poznane epoki oraz przedstawić ich ramy chronologiczne,
- okazuje szacunek symbolom państwowym,
- zachowuje się godnie w czasie obchodów świąt i uroczystości państwowych,
- posługuje się podręcznikiem,
- wykonuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
- ma trudności ze zbudowaniem poprawnej wypowiedzi,
- zachowuje na lekcji bierną postawę, ale wykazuje chęć współpracy i odpowiednio motywowany jest w stanie przy pomocy nauczyciela wykonać proste polecenia.

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował treści zawartych w podstawie programowej, ma poważne braki w podstawowych wiadomościach,
- nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści historycznych i społecznych nawet w stopniu minimalnym,
- nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi,
- nie potrafi odtworzyć istotnych elementów materiału opracowywanego na lekcjach,
- nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat,
- nie wykonuje zadań realizowanych przez zespół klasowy, jest bierny, nie przejawia zainteresowania treściami przedmiotu ani chęci przyswajania wiadomości i współpracy z nauczycielem.

Kryteria wymagań ogólnych na poszczególne oceny z historii w gimnazjum

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który posiada wszystkie kompetencje wyróżnione dla oceny bardzo dobrej (i niższych) oraz spełnia część poniższych wymagań:

- Poszerza swą wiedzę z własnej inicjatywy oraz w konsultacji z nauczycielem.
- Osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych i innych pozaszkolnych formach pracy.
- Rozumie pojęcia abstrakcyjne, rozumie ich wzajemne relacje.
- Analizuje wydarzenia w ich kolejnych stadiach na podstawie źródeł i opracowań. Rozpoznaje rodzaje i tempo zmian społecznych.
- Jest twórczy, aktywny i niezależny. Potrafi wymyślić kilka rozwiązań tego samego problemu. Nie przyjmuje tego co mówią inni, bez sprawdzenia lub przedyskutowania. Kończy pracę dopiero wtedy, gdy osiągnie cel.
- Używa różnych form porozumiewania się, tworzy własne teksty.
- Jego wypowiedzi są wzorowe pod względem językowym, a przemyślenia oryginalne i bystre.
- Opanował umiejętność dyskusji: szanuje fakty, rzetelnie opiniuje, ocenia, uogólnia.
- Współpracuje z nauczycielem w organizowaniu pracy grupowej. Jest wsparciem dla grupy. Ma pomysły, potrafi przedstawić cel i plan ich osiągnięcia kolegom, pomaga im w realizacji zadań.
- Posługuje się sprawnie technologią informatyczną. Gromadzi, porządkuje i samodzielnie opracowuje materiały historyczne.
- W toku rozwiązywania problemów wyraża własną tożsamość i kulturalnie prezentuje wyznawany system wartości.
- Potrafi zaplanować i zorganizować swoją pracę.

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który posiada wszystkie kompetencje wyróżnione dla oceny dobrej (i niższych) oraz:

- Opanował pełen zakres wiedzy programowej. Zna przyczyny, przebieg i skutki wydarzeń. Sprawnie posługuje się zdobytą wiedzą.
- Dostrzega dynamikę zmian w różnych formach życia społecznego (przemiany w strukturze społecznej, organizacji państwa, życiu religijnym itp.)
- Porównuje analogiczne zjawiska w różnych krajach.
- Ocenia wiarygodność i przydatność źródeł. Rozumie, że źródła niewiarygodne mogą być użyteczne w osiągnięciu określonych celów. Odnajduje luki, ukryte opinie i sprzeczności w źródle.
- Pisze poprawnie teksty naracyjne, wyjaśniające, urzędowe i użytkowe.
- Ma bogate słownictwo.
- Operując informacjami, posługuje się technologią informatyczną (skład komputerowy, drukarka).
- Aktywnie uczestniczy w zespole, prezentuje wyniki pracy grupy na forum publicznym.
- Uczestniczy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.

Ocenę **dobłą** otrzymuje uczeń, który *posiada wszystkie kompetencje wyróżnione dla oceny dostatecznej (i niższych) oraz:*

- Zna i rozumie przedstawiane informacje w różnych tekstach kultury.

- Charakteryzuje poznane epoki historyczne.
- Rozpoznaje i opisuje dzieła sztuki.
- Dostrzega analogie historyczne (przedstawia je na wybranych przykładach).
- Porównuje różne formy organizacji państwa i społeczeństwa.
- Ocenia postawy wobec zagrożeń suwerenności państwa i społeczeństwa.
- Analizuje dane z kilku źródeł. Docieka, dlaczego występują między nimi rozbieżności. Odnajduje intencje autorów i środki perswazji.
- Ocenia wkład Polski w naukę i kulturę europejską.
- Inspirowany przez nauczyciela uczestniczy w rozwiązywaniu problemów.
- Uczestniczy aktywnie w pracy grupowej. Stosuje techniki negocjacyjne.
- Udziela pomocy innym w doborze, opracowaniu materiałów i prezentacji projektów.
- Szanuje odmienności kulturowe.
- W pracach pisemnych analizuje główny problem, posługując się wiedzą źródłową i opracowaniami. Czasem popełnia błędy, ale zawsze stara się przedstawić własną opinię na dany temat.

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który *posiada wszystkie kompetencje wyróżnione dla oceny dopuszczającej oraz:*

- Bez trudu posługuje się miarami czasu historycznego oraz nazwami epok. Przedstawia ich umowne ramy chronologiczne.
- Odczytuje i interpretuje dane kartograficzne.
- Opisuje różne aspekty życia ludzi w danym okresie historycznym (ustroje, gospodarkę, kulturę)
- Dostrzega przyczyny i skutki wydarzeń przełomowych. Zauważa, że z upływem czasu niektóre formy życia społecznego się zmieniły, a inne nie.
- Wskazuje na przykładach elementy kultur minionych epok w czasach współczesnych. Uzasadnia swoje stanowisko.
- Ocenia wpływ wybitnych jednostek na bieg wydarzeń.
- Umie powiązać w całość fazy niektórych zjawisk złożonych (np. reformacja, rewolucja francuska, wojny Polski w XVII w.)
- Formułuje proste parafrazowanie pojęć. Porównuje pojęcia (np. cech – manufaktura, demokracja szlachecka – absolutyzm)
- Odczytuje i interpretuje informacje wyrażone w źródle na podstawie dostarczonych dodatkowo informacji (kim był narrator, dla kogo tekst powstał, kiedy powstał)
- Rozpoznaje budowę w stylach odpowiednich dla omawianych epok.
- Ocenia przydatność uzyskanych informacji do wyjaśnienia konkretnego zagadnienia.
- Odróżnia fakty od opinii.
- Pisze proste teksty. Określa główny problem, używając właściwych pojęć. Ilustruje go kilkoma różnymi pod względem ważności informacjami. Formułuje prosty wniosek syntetyczny.
- Wie, czym się różni opis od opowiadania, streszczenia, sprawozdania, charakterystyki, reportażu i rozprawki. Potrafi poprawić popełnione przez siebie błędy wskazane przez nauczyciela.
- Wykazuje niewielką aktywność na lekcji, ale chętnie współpracuje z grupą podczas realizacji projektów grupowych.
- Uzupelnia wskazane przez nauczyciela braki w materiale w zakresie niezbędnym do dalszego kształcenia.

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- Uczeń opanował treści konieczne: nazwy i ogólną wiedzę o epokach, wybrane osiągnięcia cywilizacyjne. Zna najważniejsze wydarzenia historyczne.
- Zna podstawowe pojęcia z zakresu historii.
- Zna nazwiska najważniejszych postaci historycznych.
- Lokuje wydarzenia w czasie i przestrzeni.
- Potrafi określić kolejność wydarzeń.
- Potrafi przyporządkować pojęcia i nazwiska okresowi historycznemu.
- Nanosi daty i wydarzenia na oś czasu.
- Wskazuje na mapie miejsca najważniejszych wydarzeń.
- Rozróżnia i nazywa źródła różnego typu. Odczytuje informacje wyrażone w źródle wprost.
- Ma trudności ze zbudowaniem poprawnej wypowiedzi na zadany temat (ustnej i pisemnej).
- W realizacji zadań grupowych prezentuje postawę bierną, ale wykazuje chęć współpracy. Przy pomocy nauczyciela odtwarza efekty pracy kolegów.

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- Uczeń ma bardzo duże braki w zakresie wiedzy podstawowej
- Nie zna względnie nie rozumie podstawowych pojęć z zakresu historii.
- Nie zna nazwisk najważniejszych postaci historycznych ani najważniejszych wydarzeń historycznych
- Ma trudności w określeniu czasu i miejsca ważnych wydarzeń historycznych.
- Nie potrafi określić kolejności wydarzeń.
- Nie potrafi przyporządkować pojęć i nazwisk okresom historycznym.
- Nie jest w stanie ulokować wydarzenia w czasie i przestrzeni, ani wskazać na mapie miejsca najważniejszych wydarzeń.
- Nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi odtworzyć fragmentarycznej wiedzy.
- Nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat (opowiadania, opisu, streszczenia, notatki).
- Wykazuje się brakiem systematyczności i chęci do pracy.
- Jest bierny w zespole partnerskim. Nie wykonuje zadań, ani nie przejawia zainteresowania nimi. Bywa izolowany przez grupę.
- Nie podejmuje prób rozwiązania zadań, nawet przy pomocy nauczyciela.